

Krzysztof Stachowiak

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Instytut Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej

Przemysły kreatywne w rozwoju miast i obszarów metropolitalnych

Kongres

NOWE SPECJALIZACJE, NOWE MOŻLIWOŚCI

Katowice, 26 - 27.11.2018

Plan prezentacji

1. Miasta kreatywne – przykłady światowe
2. Sektor kreatywny w poznańskim obszarze metropolitalnym
3. Wnioski

Miasto kreatywne

Miasto kreatywne – takie miasto, w którym różnego rodzaju działalności kulturalne są integralną częścią gospodarczego i społecznego życia miasta

Sektor kreatywny – gospodarka kreatywna

GOSPODARKA KREATYWNA

SEKTOR KREATYWNY

SEKTOR KULTURY

SZTUKA

Inne działalności,
które korzystają z usług
i dóbr wytworzonych
przez sektor kreatywny

- Architektura
- Dz. fotograficzna
- Dz. rozrywkowa
- Dz. w zakresie gier komputerowych
- Dz. w zakresie oprogramowania
- Projektowanie mody
- Reklama
- Wzornictwo

- Dz. bibliotek
- Dz. muzyczna
- Dz. wydawnicza
- Kinematografia
- Konserwacja dzieł sztuki i renowacja zabytków
- Radio
- Rzemiosło artystyczne
- Telewizja

- Dz. wystawiennicza
- Edukacja twórcza
- Sztuki plastyczne
- Sztuki sceniczne

Miasto kreatywne

KATOWICE
MIASTO MUZYKI

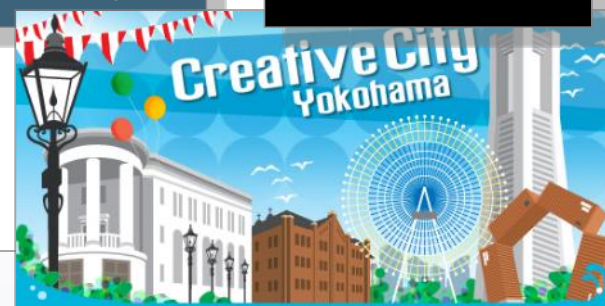

LONDON CREATIVE®
WHERE IDEAS LIVE

Dubai
The Creative City

**Creative
Manchester**

**CREATIVE
CITY
BERLIN**

**Chiang Mai
Creative City**

SEOUL
City of Design

Why Seattle is the Most
Creative City of 2009

Miasto kreatywne

KATOWICE
Miasto Ogrodów

Miasto kreatywne

*Mit zbawczej
mocy
sektora
kreatywnego*

Miasta globalne

Region metropolitalny Los Angeles

- PKB regionu Los Angeles – **1,0 bln USD**
- PKB wytworzony przez sektor kreatywny – **198 mln USD (19,6%)**
- Pracujący w sektorze kreatywnym – **792 600** osób (14%)

PKB Polski
525 mld USD

Źródło: Otis (2018)

Miasta globalne

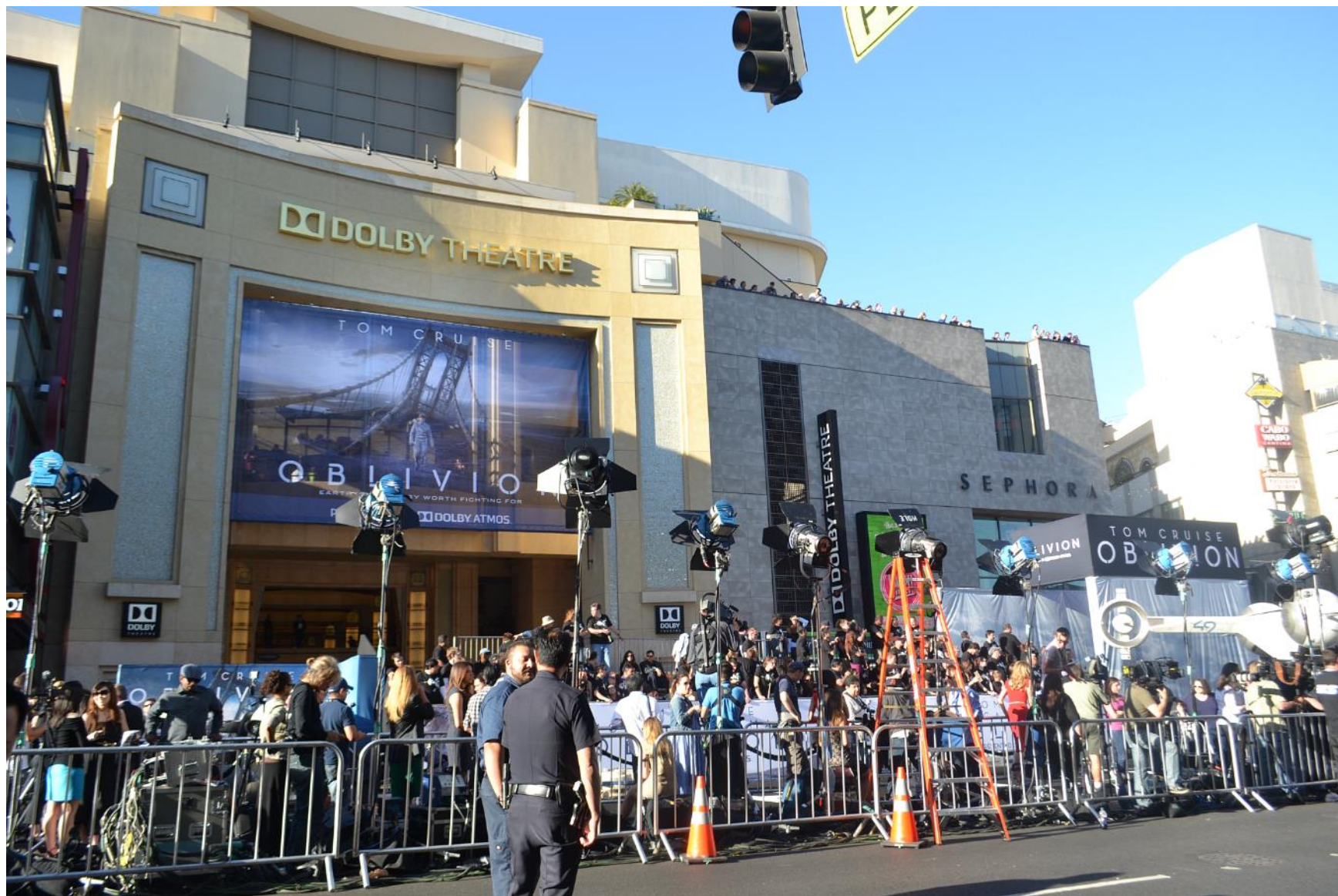
Los Angeles / Burbank

Miasta globalne

Los Angeles

Miasta globalne

Los Angeles

Miasta przemysłowe

Detroit, MI

Miasta przemysłowe

Detroit, MI

Henry Ford Academy

Miasta przemysłowe

Detroit, MI

Miasta przemysłowe

Detroit, MI

Miasta przemysłowe

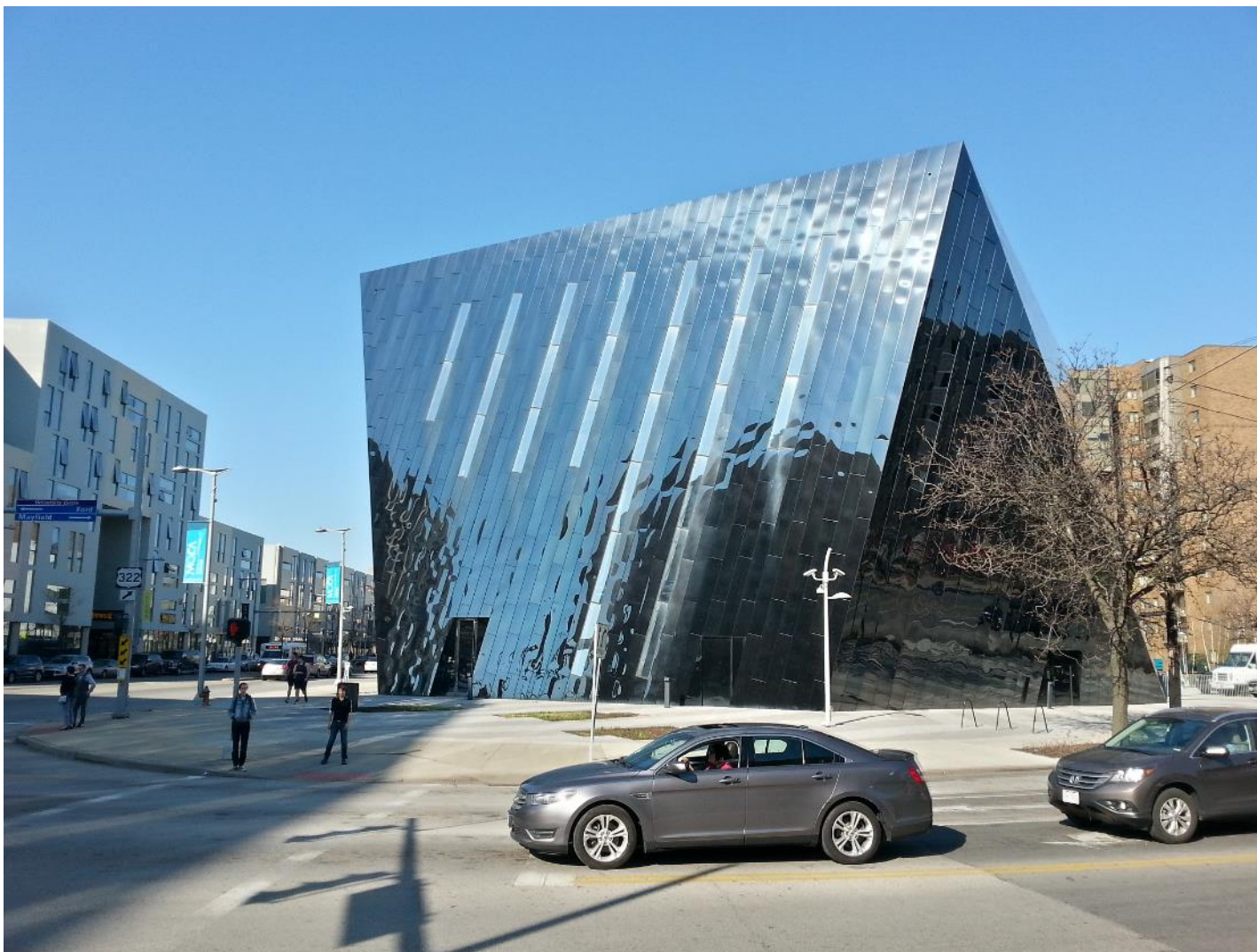
Detroit, MI

Miasta przemysłowe

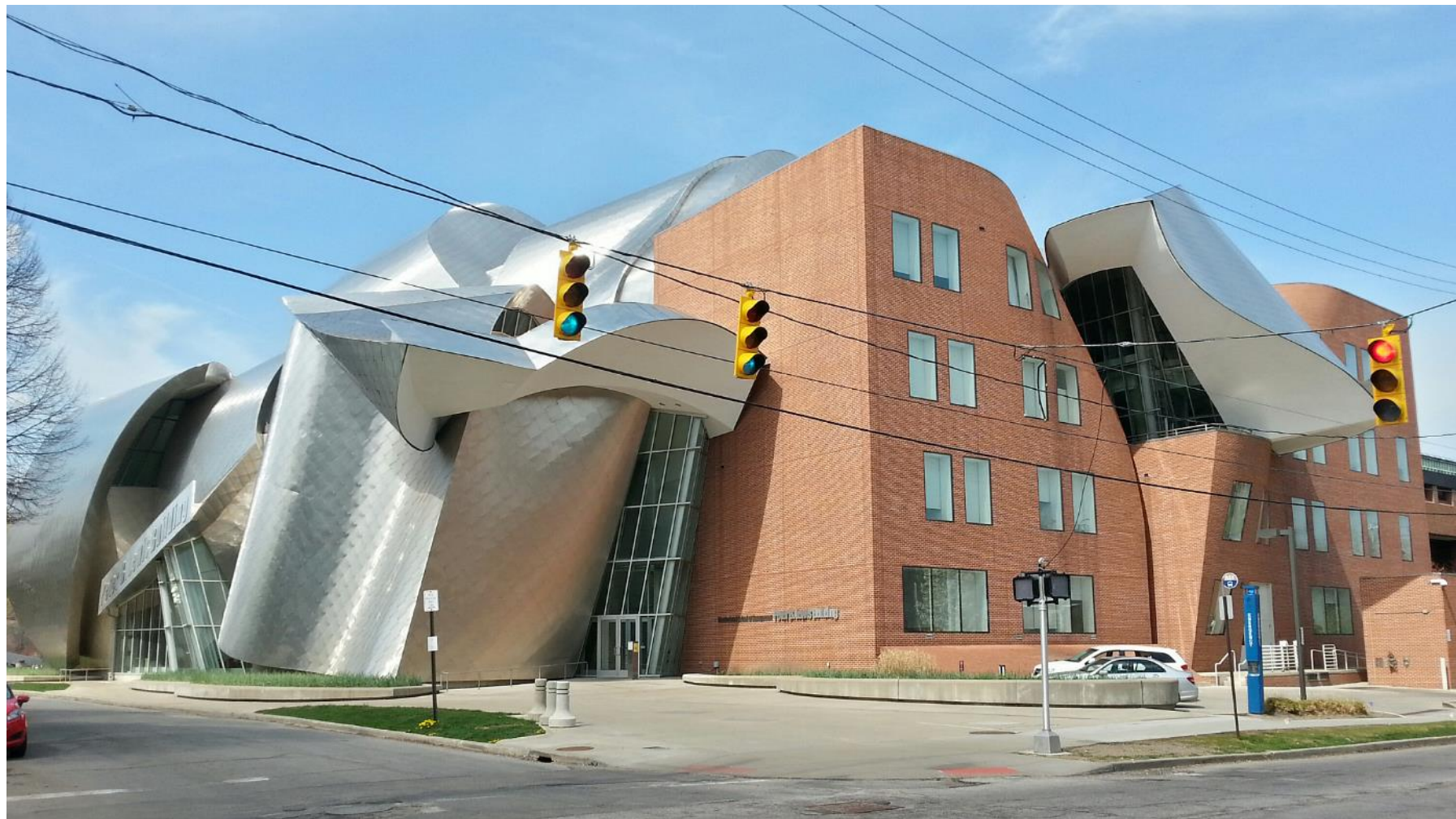
Cleveland, OH

Miasta przemysłowe

Cleveland, OH

Krzysztof Stachowiak
Paulina Tomczak

**PRZESTRZENNY
WYMIAR
SEKTORA
KREATYWNEGO**

Krzysztof Stachowiak

**GOSPODARKA KREATYWNA
I MECHANIZMY
JEJ FUNKCJONOWANIA**

Perspektywa geograficzno-ekonomiczna

Sektor kreatywny w poznańskim obszarze metropolitalnym

Sektor kreatywny w poznańskim obszarze metropolitalnym

Opracowanie zawiera wyniki badań prowadzonych przez zespół pracowników naukowych Instytutu Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu w ramach międzynarodowego projektu badawczego ACRE (Accommodating Creative Knowledge, Competitiveness of European Metropolitan Regions within the Enlarged Union / Wykorzystanie kreatywnej wiedzy. Konkurencyjność europejskich regionów metropolitalnych w rozszerzonej Unii).

Projekt realizowany był w latach 2006–2010 pod kierunkiem prof. dr. hab. Tadeusza Stryjakiewicza. Efektem prac jest niniejszy zbiór trzech tomów poświęconych różnym aspektom rozwoju sektora kreatywnego w poznańskim obszarze metropolitalnym:

Tom I

Tadeusz Stryjakiewicz, Krzysztof Stachowiak
Uwarunkowania, poziom i dynamika rozwoju sektora kreatywnego w poznańskim obszarze metropolitalnym

Tom II

Tadeusz Stryjakiewicz, Michał Męczyński
Atrakcyjność poznańskiego obszaru metropolitalnego dla pracujących w sektorze kreatywnym

Tom III

Tadeusz Stryjakiewicz, Tomasz Kaczmarek,
Michał Męczyński, Jerzy J. Parysek, Krzysztof Stachowiak
Polityka wspierania rozwoju sektora kreatywnego w poznańskim obszarze metropolitalnym na tle doświadczeń zagranicznych

CREA.RE
creative regions

© E. Gajewski / Pabiz

Lokalny Plan Działania na rzecz sektorów kreatywnych w Poznaniu i Wielkopolsce

POZnań*
*Miasto know-how

INTERREG IVC
INNOVATION & ENVIRONMENT
REGIONS OF EUROPE SHARING SOLUTIONS

 European Union
European Regional Development Fund

Główne cechy sektora kreatywnego

- 14 tys. podmiotów sektora kreatywnego w poznańskim obszarze metropolitalnym (8% wszystkich podmiotów)
- Większość podmiotów (76%) zlokalizowana jest w Poznaniu
- Mikropodmioty (do 9 pracujących) dominują w strukturze (96%)
- Dynamiczny wzrost liczby podmiotów sektora kreatywnego (40% w okresie 2001-2009), ze spowolnieniem w okresie 2005-2009
- Zatrudnienie w sektorze kreatywnym: 42 tys. (8% zatrudnienia ogółem)

Główne cechy sektora kreatywnego

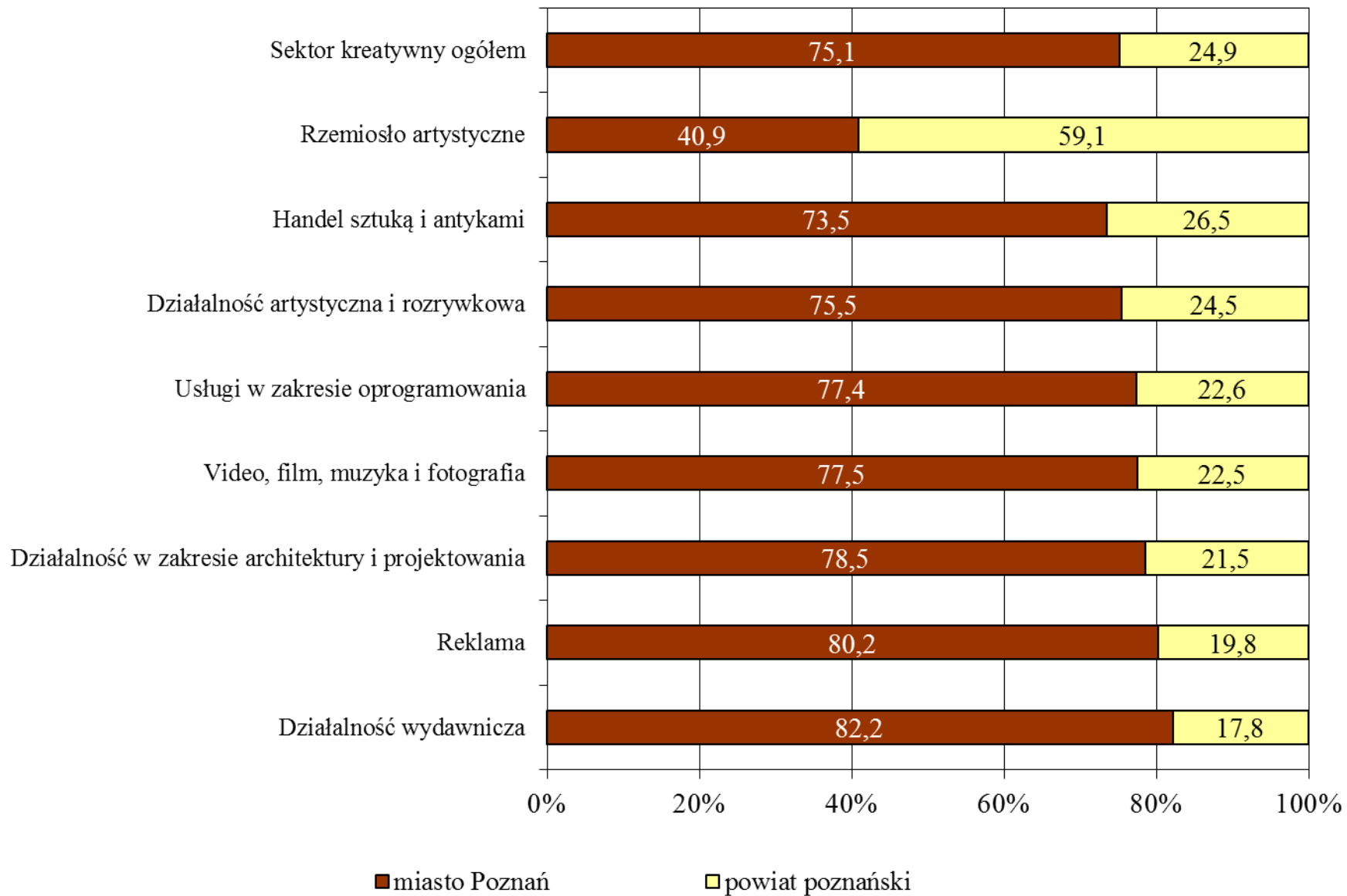
- **Główne rodzaje działalności (wg liczby podmiotów):**
  - architektura
  - handel sztuką i antykami
  - reklama
  - rola działalności związanych z kulturą (media, sztuki piękne) jest niewielka
- **Główne rodzaje działalności (wg zatrudnienia):**
  - rzemiosło artystyczne
  - reklama
  - architektura

Liczba podmiotów w sektorze kreatywnym

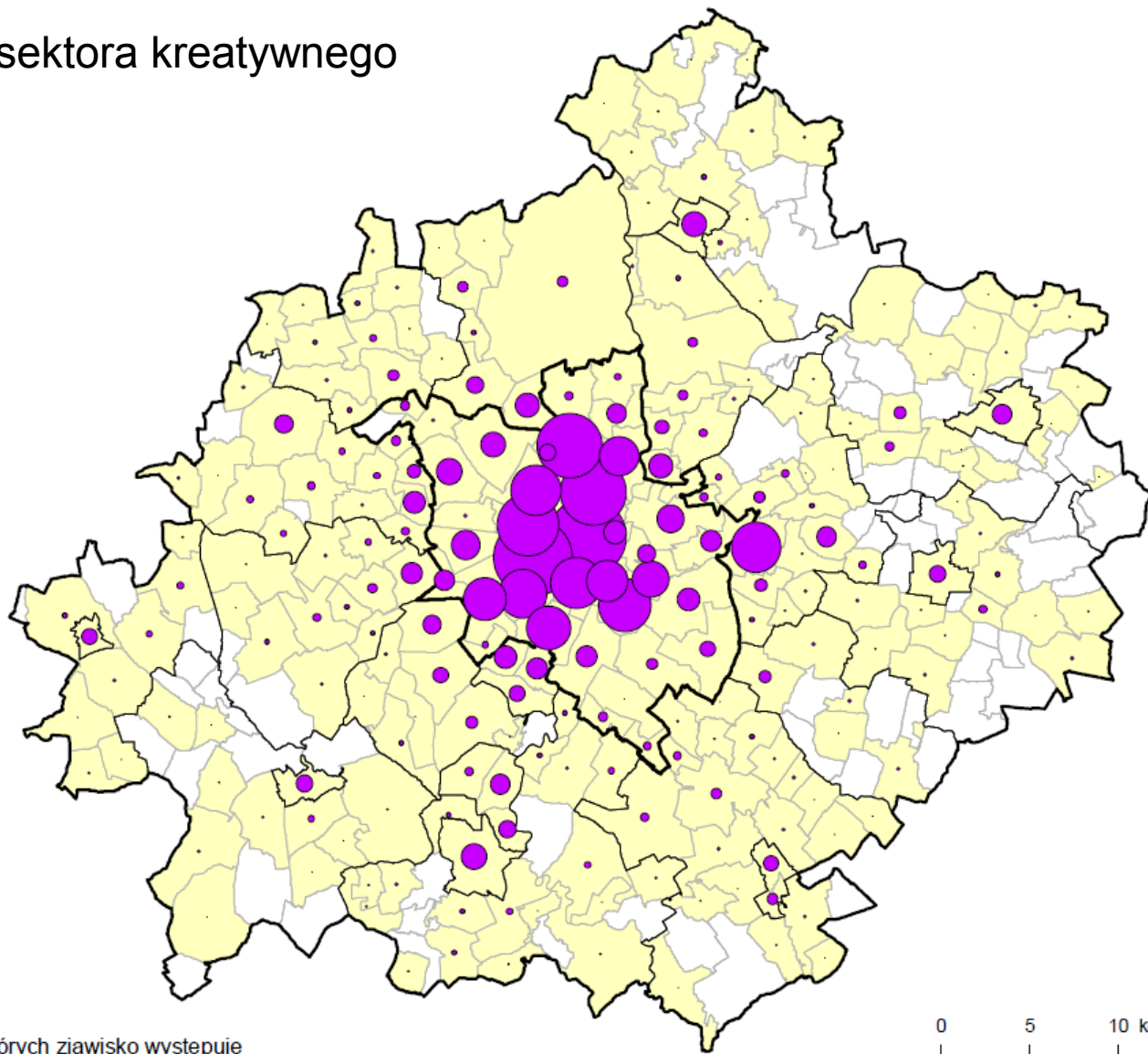
Liczba podmiotów sektora kreatywnego w Poznaniu i w powiecie poznańskim w 2009 r. (w %)

Liczba podmiotów w sektorze kreatywnym

Liczba podmiotów sektora kreatywnego
w 2009 r.

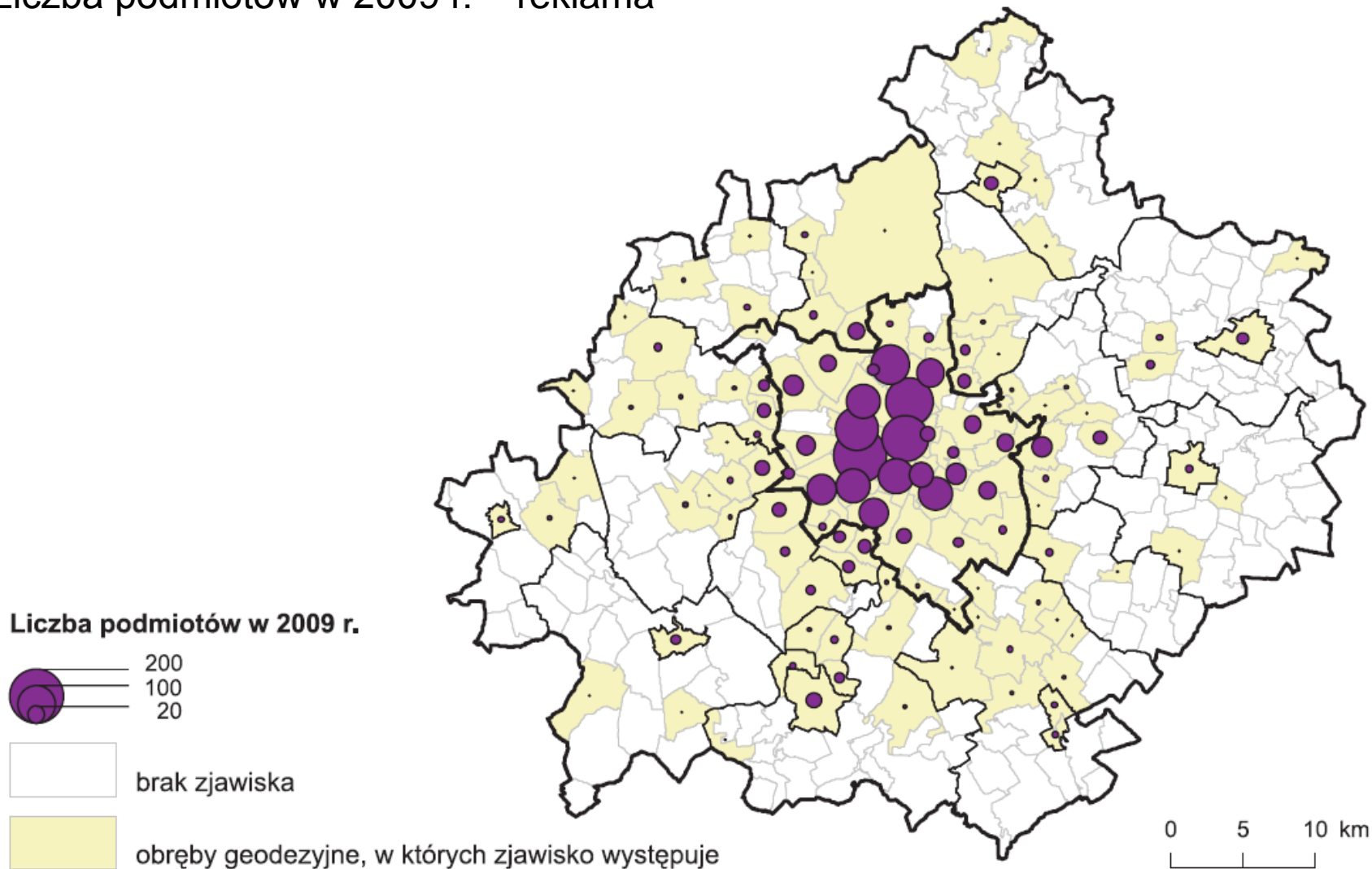

Liczba podmiotów w sektorze kreatywnym

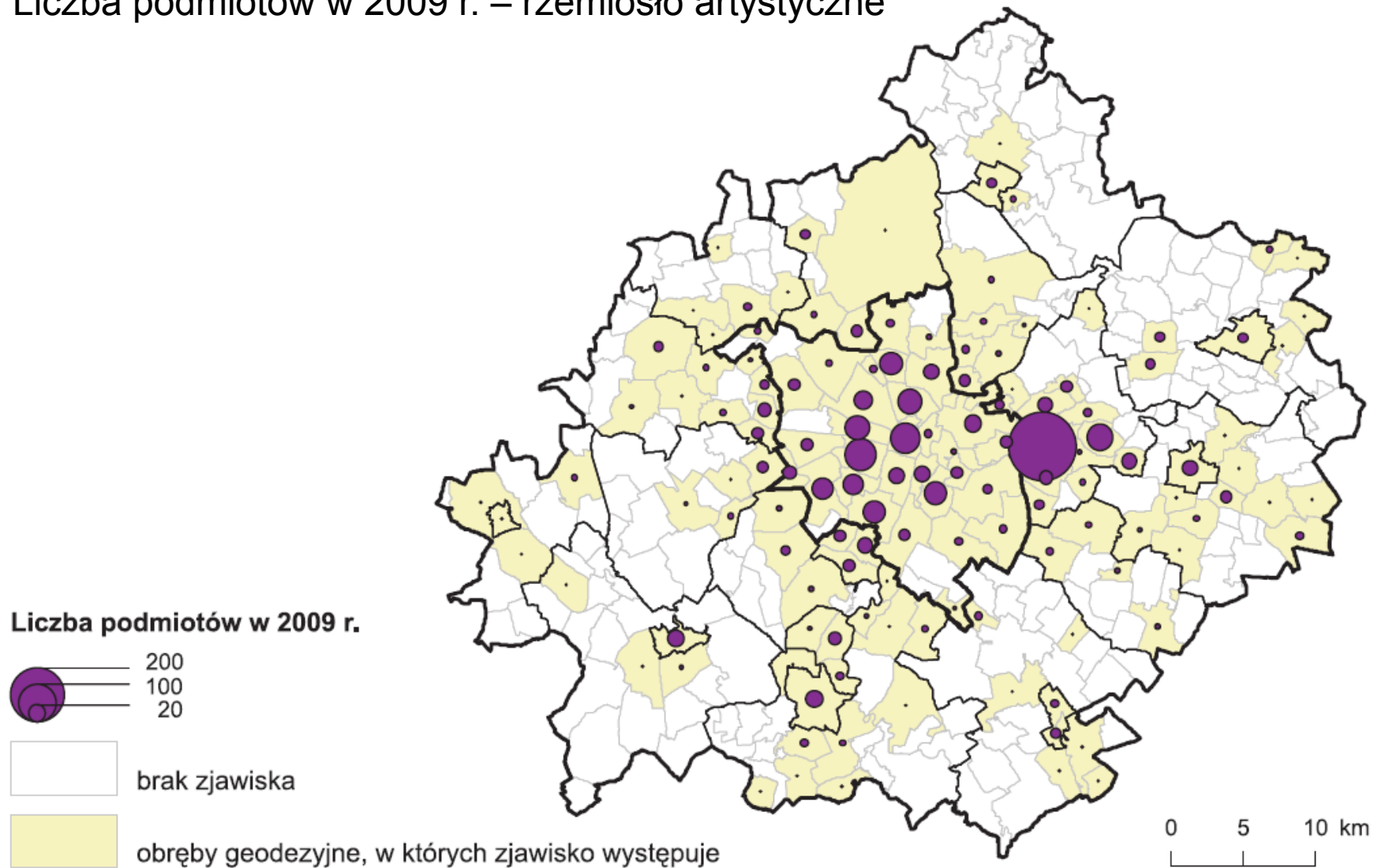
Liczba podmiotów w 2009 r. – reklama

Liczba podmiotów w sektorze kreatywnym

Liczba podmiotów w 2009 r. – rzemiosło artystyczne

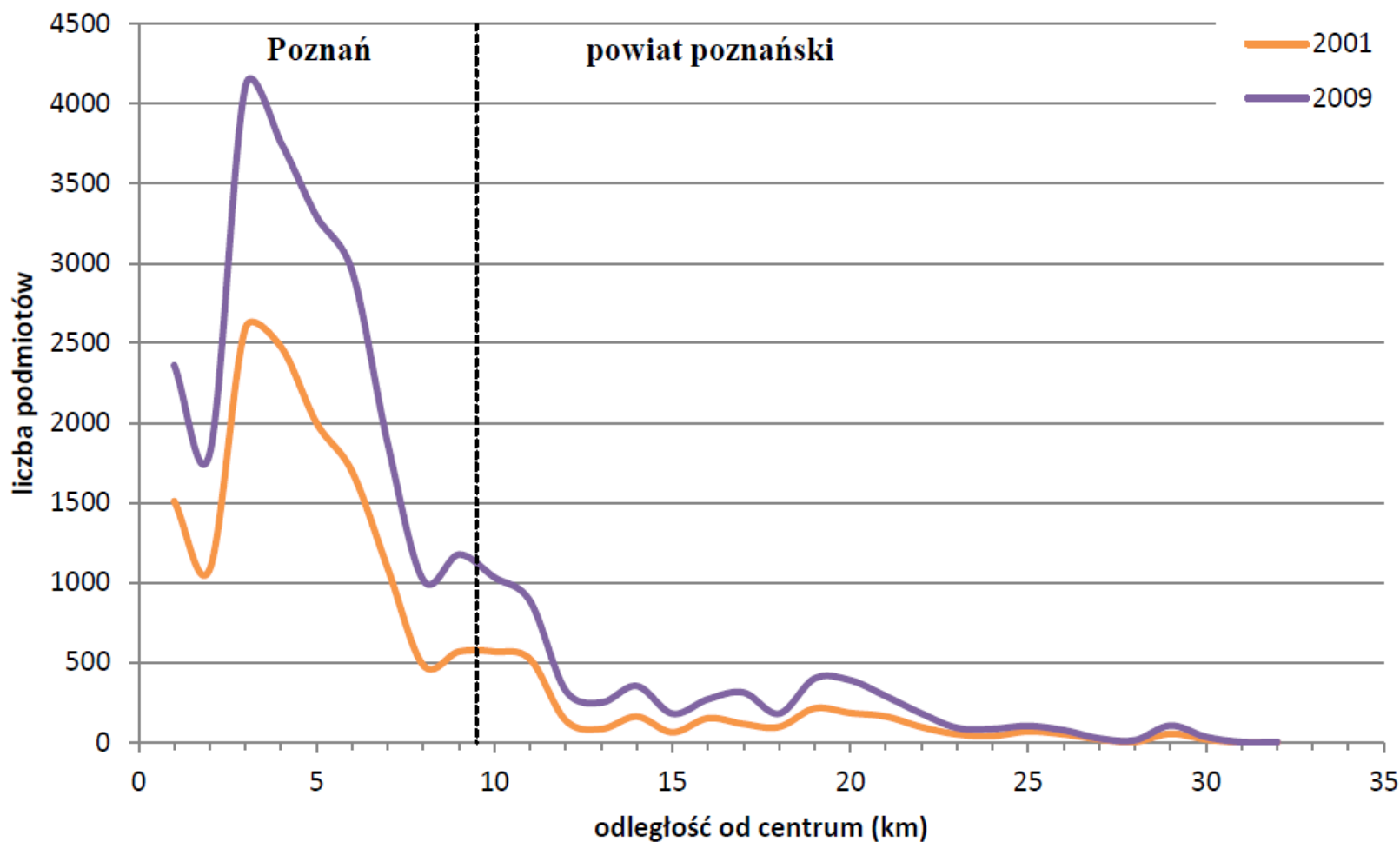

Liczba podmiotów w sektorze kreatywnym

Liczba podmiotów sektora kreatywnego w zależności od odległości od centrum Poznania (Stary Rynek)

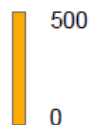
Liczba podmiotów w sektorze kreatywnym

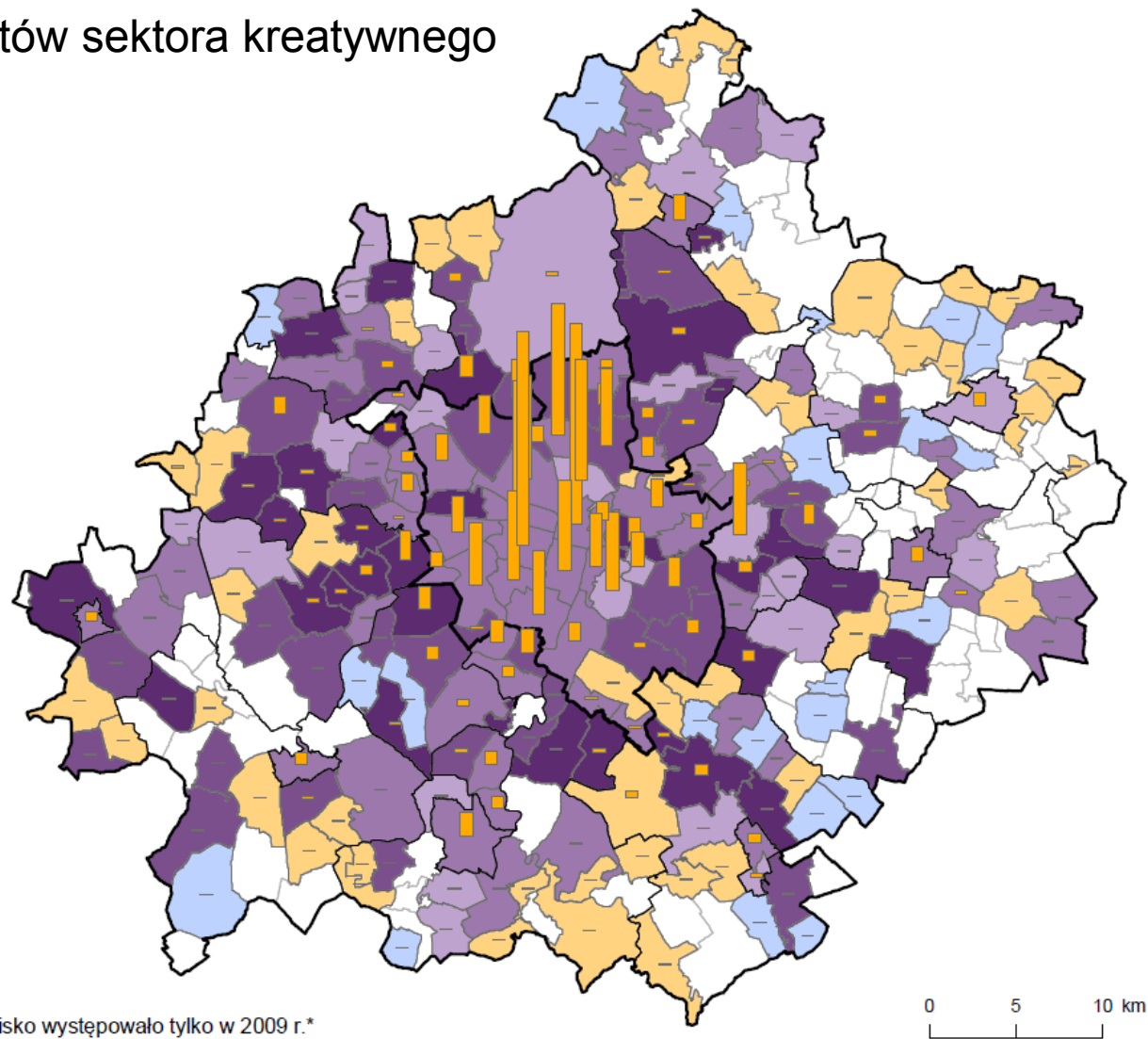
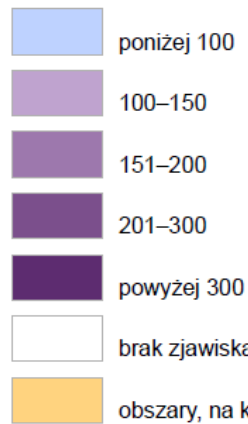
Zmiana liczby podmiotów sektora kreatywnego 2001-2009

Dynamika liczby podmiotów
w latach 2001–2009

Zmiana liczby podmiotów
w liczbach bezwzględnych

Wskaźnik dynamiki
(rok 2001 = 100)

*ze względu na zerowe wartości w roku 2001 niemożliwe było obliczenie wskaźnika dynamiki

Liczba podmiotów w sektorze kreatywnym

Zmiana liczby podmiotów sektora kreatywnego w Poznaniu w latach 2001-2009

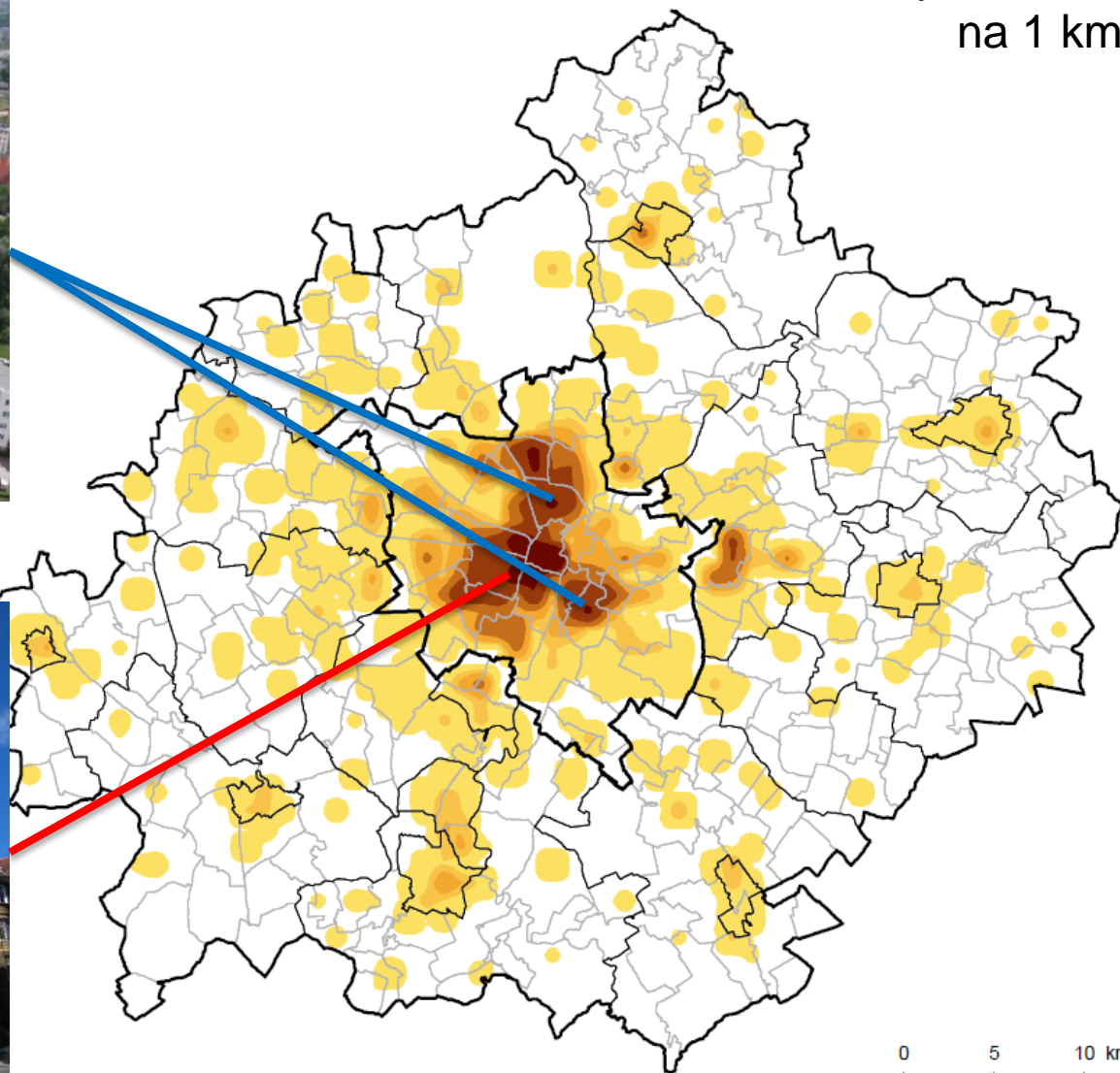
Wyszczególnienie	Liczba podmiotów			Zmiana (w %)		
	2001	2005	2009	2001 -2005	2005 -2009	2001 -2009
Miasto Poznań						
Działalność artystyczna i rozrywkowa	420	550	584	31,0	6,2	39,0
Działalność w zakresie architektury i projektowania	1 630	2242	2469	37,5	10,1	51,5
Działalność wydawnicza	414	468	490	13,0	4,7	18,4
Handel sztuką i antykami	1 473	1 943	1 917	31,9	-1,3	30,1
Reklama	888	1 226	1 599	38,1	30,4	80,1
Rzemiosło artystyczne	512	592	608	15,6	2,7	18,8
Wideo, film, muzyka i fotografia	300	357	413	19,0	15,7	37,7
Ogółem	5 637	7 378	8 080	30,9	9,5	43,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Poznaniu

Liczba podmiotów w sektorze kreatywnym

Liczba podmiotów
na 1 km²

0 5 10 km

Przestrzeń kreatywna

Fablab

(*fabrication laboratory*)

Przestrzeń kreatywna

Przestrzenie wspólnej pracy (*co-working space*)

Studium przypadku: Łazarz

Studium przypadku: Łazarz

1.
4/1. DZWONIC 1X
4/2. DZWONIC 1X
MATYSIAK
5/1.
5/2.
DUCH
6B. DZWONIC 1X
STELMASZYK
6C. DZWONIC 1X
DOBRON
6. 36,6 C DESIGN
VOLTA DESIGN
13.
STRECKER
8.
BILLERT

9.
DEMBSKA
10 A.
SOBKOWIAK
10.
ABOUT MEDIA
11.
DOMAŃSKA
13.
14.
BUDZIŃSKI

Studium przypadku: Łazarz

FIRSTLINE.PL
MARKETING INTERNETOWY

1. Kultura jest głównym zasobem dla sektora kreatywnego
2. Sektor kreatywny może stanowić narzędzie rewitalizacji miast
3. Sektor kreatywny wykazuje dużą dynamikę (nawet w okresie spowolnienia gospodarczego).
4. Koncentracji działalności kreatywnych sprzyja dostępność przestrzenna i stosowne otoczenie („przestrzeń kreatywna”).
5. Rola otoczenia miasta (obszaru metropolitalnego) jest ważna w rozwoju sektora kreatywnego.

Dziękuję za uwagę!